

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Titulo Breuiarij Romani. Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

Bonac. ibidem §. 3. ad tuenda iura Capituli seu proprii beneficij, ad habendam lectionem Theologalem ex officio præbenda. Item priuilegio Pontificio potest absens lucrari distributiones *punc. 4.*

& consuetudine induci potest, vt absentes lucrentur easdem.

13 Neque vnquam valet remissio, donatio, collusio, de quibus fuscè, *Bonac. punct. 7. toto* & hæc satis.

SECTIO SECVNDA.

De præludij Breuiarij Romani.

VT nihil omittatur eorum, quæ in Breuiario continentur, diuidam illud in partes, seu sectiones nouem nimirum. Præludia, Rubricas Generales, Horarum proprias leges, Partes Horarum singulas, Proprium de Tempore, Proprium Sanctorum, Commune Sanctorum, Appendices ad calcem Breuiarij, & Ceremonias Horarum Canonicarum. Præludia igitur continent titulum, Bullas Pij Quinti, Clementis Octauæ, & Urbani VIII. Compium Ecclesiasticum, & Calendarium.

SECTIONIS SECVNDÆ CAPITA QVINQVE.

- 1 De titulo Breuiarij Romani.
- 2 De Bulla Pij V. & de vsu Breuiarij Romani.
- 3 De Bullis Clem. VIII. & Urb. VIII.
- 4 De compo Ecclesiastico.
- 5 De Calendario.

De titulo Breuiarij Romani. Cap. I.

1 **B**reuiarium vox est satis antiqua in re nostra quem legi apud Metrologum *cap. 28. de Ecclesiasticis obseruat.* qui vixit circa An. 1080. apud antiquiores nondum legi. Radolphus Tungrisus vtitur hac voce *propof. 22.* & habetur in *Concil. Colonensi, Mozuntino, Treuerensi, & Generali Tridentino*, Orarium vocauerunt quidam id est, precationum librum, *Cornel. Scult. tom. 1. cap. 43.*
2 Significat autem Compendium, sive Summarium, & concisum opus ex *Mimo lib. 18. cap. 26.* & *Sueton. in Augusto cap. 21.* Item indicem, vt in *2. Concil. tomo*, titulus cuiusdam operis extat: Breuiarium cause Nestorianorum, &c. quæ optimè conueniunt Breuiario Ecclesia-

stico, quod, vt ait Lessius *de iustitia, & in re de deot. & orat. dub. 8.* admirabile est mysteriorum sacre scripturæ compendium. Continet enim Psalmos, in quibus per modum laudis omnia mysteria clauduntur; tum selectissima quæque veteris, & noui testamenti; tum Patrum monumenta nobiliora; tum præcipua Sanctorum; breues denique orationes, seu collectas à Summis Pontificibus vt plurimum compositas, & indicat quotidie, quæ præces adibendæ. *Romanum* dicitur, quia preces continet iuxta ritus Sanctæ Rom. Ecclesiæ.

3 Vfus tamen Breuiarij quocunque nomine vocaretur, non fuit ante Lectorium Sancti Hieronymi, inquit Cornelius loco citato, & ex dicendis magis patebit. Haymo General. Minister Ordinis Minorum S. Francisci, sub Gregor. IX. Anno 1241. vt ex eiusdem Bulla patet Breuiarium Romanum cum Missali reformauit; & est illud ferè idè quod nunc vtimur, ex Radolpho *propof. 17. lege Vuandungum in Annal. Min. An. 1244.* qui tamen Radul. quam maximè dolet, fuisse receptum à Nicolao III. ad
vsum

usum commune, propter multitudinē Festorum in eodem Breuiario cum diminutione serialis officij.

4 Restitutum dicitur decreto Concil. Trid. *sess. 25. in fine*, vt intelligas non esse nouum; editum autem à Pio V. & recognitum à Clemente VII. & Urbano VIII. ea prorsus ratione, qua in Bullis eorundem, de quibus nunc dicemus.

De Bulla Pij Quinti, & de usu
Breuiarij Romani.
Cap. II.

Data fuit Bulla Pij V. *septimo Idus Iulij* 1568. *Anno tertio* in qua Pontifex multa facit.

1 Primò significat causam edendi huius Breuiarij, nempe ad tollendam orandi varietatem.

2 Enarrat ea, quæ in hac re præstitere Paulus, & Pius nomine Quarti, & quam ipse adhiberi operam curauit ex Decreto Concil. Trid.

3 Tollit, & abolet omninò Breuiarium à Cardinale S. Crucis compositum, quod erat breuissimum. Item alia Breuiaria Romana, & alia quæ ex institutione, vel consuetudine legitima non superant ducentos annos.

4 Permittit tamen vt antiquiora non Romana ducētis annis possint mutari in hoc Breuiarium, ijs omissis si Episcopus, & vniuersum Capitulum consentiant.

5 Reuocat omnes permissiones, consuetudines, statuta, priuilegia, licentias, & indulta precandi, & Psallendi more, & ritu prædictorum Breuiariorum suppressorum.

6 Præcipit obseruari hoc Breuiarium in toto Orbe cum exceptione 200. annorum de qua supra.

7 Strait nihil in eo mutandum, addendum, detrahendum.

8 Obligat quosque, qui tenentur Horas Canonicas recitare, vt hoc vtantur Breuiario, alias non satisfaciant muneri suo.

9 Iubet omnibus Prælati vt hoc introducant tam in Choro, quàm extra Chorū.

10 Tollit obligationem, quæ erat sub mortali recitandi extra chorum Officiū paruum Beatæ Virginis, Defunctorum, Psalmos penitentiales, & Graduales iuxta Rubricas Breuiarij.

11 Hortatur, vt recitentur eadem propositis indulgentijs dierum centum recitantibus Officiū paruum Beatæ Virginis, & Defunctorum, quinquaginta recitantibus Psalmos Pœnitentiales, & Graduales, quando Rubricæ ea præscribant.

12 Non tamen tollit laudabilem consuetudinem, vbi est recitandi officium paruum B. V. in Choro immo eandem confirmat; & tandem tempus decernit obligationes ad usum Breuiarij post eiusdem publicationem. Hæc Pius V.

13 Ex quibus collige primò vbi aliquando, omisso proprio licito Breuiario, receptum est illud Pij Quinti, non potest amplius omissum repeti. *Suar. tomo 2. de relig. lib. 3. cap. 11. num. 5.*

14 Habenti priuilegium vtendi antiquiore Breuiario 200. annos superante, non est licitum, priuatim vti Romano, relicto suæ Religionis vel Ecclesiæ proprio. *Bonac. disp. 1. quest. 3. punc. 1. num. 3.* & putat probabilis; vnde oppositum, quoque sustineri potest & præsertim, si raro fiat. *num. 5.* & nisi præceptum alieni Breuiarij extet, vt Mediolani pro Breuiario Ambrosiano num. 6.

15 Qui Romæ degit potest vti Breuiario Romano. *idem ibidem num. 7.* Monachus tamen non potest vti Romano, quippe qui promisit obseruantiam suæ regulæ, *ibidem ad Tertiam ex Sylu. V. Toræ. quest. 1. dicto.*

16 Qui aliò concedit animo constituendi sibi domicilium, vel ibi manendi maiore anni parte, tenetur vti Breuiario loci vbi moratur; secus minimè *Bonac. num. 8.*

17 Qui duo habet beneficia in locis, vbi diuersa Breuiaria sunt in usu, debet in Choro vti Breuiario loci, vbi residet; extra Chorum vero eo vti Breuiario loci, vbi dignius, non pinguius habet beneficium. quod si equalia sint dignitate, vt ad libitum vtroq; Breuiario, *Sylu. loc. cit.*

18 Qui